ΚΥΡΙΑΚΗ Θ΄ΛΟΥΚΑ (Λουκ. ιβ΄ 16-21)
18 Νοεμβρίου 2018

Ἡ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπή, ἀδελφοί μου, λέγεται «παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου». Ἡ ἀφορμὴ γιὰ νὰ τὴν διηγηθεῖ ὁ Κύριος δόθηκε ἀπὸ τὸ ἐξῆς περιστατικό. Κάποιος ἀπὸ τοὺς ἀκροατὲς τοῦ Χριστοῦ τὸν πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε: «Διδάσκαλε εἶπε τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι τὴν κληρονομία μετ᾽ ἐμοῦ» (Λουκ. 12, 1) καὶ ἔλαβε ὡς ἀπάντηση τὸ ἐρώτημα «τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ᾽ὑμᾶς;». Ὅταν δυὸ ἀδέλφια, ποὺ μεταξύ τους συνδέονται μὲ δεσμοὺς αἵματος, πιὸ πάνω ἀπὸ τὴν ἀδελφοσύνη βάζουν τὴν πλεονεξία, ποιός μπορεῖ νὰ τοὺς ἀλλάξει γνώμη καὶ νὰ τοὺς συμβιβάσει; Ἡ πλεονεξία ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν καρδιὰ κάθε ἀνθρώπου κάθε εὐγενικὸ συναίσθημα, ἀκόμα καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ τὰ ἀδέλφια. Γι᾽ αὐτὸ ὁ Κύριος ἄφησε τὸν πλεονέκτη ἀδελφό, ἐστράφη πρὸς τοὺς ἀκροατές του καὶ εἶπε «ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας· ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ (Λουκ. 12, 15). Δὲν ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ περισσεύματα τῶν ὑπαρχόντων του, γι᾽ αὐτὸ ἂς προσέχει καὶ ἂς προφυλάσσει ὁ καθένας τὸν ἑαυτό του ἀπὸ κάθε πλεονεξία. Καὶ γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦν ὅλοι ὅτι ἡ πλεονεξία εἶναι ἀφροσύνη καὶ ὁδηγεῖ σὲ ψυχικὸ καὶ σωματικὸ ὄλεθρο, διηγήθηκε τὴν παραβολὴ τοῦ «ἄφρονος πλουσίου».

Ἡ συμπεριφορὰ τοῦ πλουσίου τῆς παραβολῆς εἶναι πράγματι ἀφροσύνη. Διότι λησμονεῖ τὸν Θεὸν τὴν ὥρα τῆς εὐφορίας τῶν ἀγρῶν του. Λησμονεῖ ἢ μᾶλλον δὲν πιστεύει ὅτι ὁ Θεὸς κυβερνᾶ τὸν κόσμο καὶ ὅτι, ἂν Ἐκεῖνος δὲν θέλει, ὅσο καὶ ἂν κοπιάσει, οὔτε οἱ ἀγροί του οὔτε τὰ χωράφια του θὰ ἀπέδιδαν καρπούς οὔτε οἱ ἐλιές του σταγόνα λάδι. Λησμονεῖ ὅτι ἔχει προικισθεῖ ἀπὸ τὸν Θεὸ μὲ ἀθάνατη ψυχὴ καὶ ἔχει ὑποχρέωση νὰ τὴν καλλιεργήσει. Ξεχνᾶ ὅτι ἡ ψυχὴ δὲν διατρέφεται μὲ προϊόντα καὶ καρποὺς τῆς γῆς καὶ ὑλικὰ μέσα. Ἔτσι γίνεται ὁ ἴδιος δολοφόνος τῆς ψυχῆς του. Τί μεγάλη στ᾽᾽ ἀλήθεια ἀφροσύνη.

Ὅμως προχωρεῖ καὶ σὲ ἄλλη ἀφροσύνη ὁ πλούσιος. Παραμελεῖ καὶ ἀγνοεῖ τοὺς συνανθρώπους του. Ἡ στάση του εἶναι προκλητική. Χωρὶς συναίσθηση καὶ χωρὶς ντροπὴ τακτοποιεῖ τὰ ἔσοδα ἀπὸ τὴ εὐφορία τῶν καρπῶν τῆς γῆς του μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό του «συνάξω πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου». Γκρέμισε ὁ πλούσιος τὶς ἀποθῆκες του καὶ ἔκτισε μεγαλύτερες. Κουράστηκε πολὺ μέχρι νὰ συγκεντρώσει τὰ ἀγαθά του. Ξάπλωσε κατόπιν νὰ ξεκουραστεῖ ἀπὸ τὸν κόπο καὶ τὴν ἀγωνία καὶ γεμᾶτος αὐταρέσκεια μονολογοῦσε. «Ψυχή μου, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ γιὰ πολλά χρόνια. Ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου».

Ἀφροσύνη σὲ ὅλο τὸ μεγαλεῖο, ἀφοῦ ἀκούγεται ἡ φωνὴ ποὺ δὲν περιμένει κανεὶς καὶ προσγειώνει στὴν πραγματικότητα. «Ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπό σοῦ, ἃ δὲ ἡτοίμασας τίνι ἔσται;» Ἀνόητε ἄνθρωπε, ἐστήριξες τὴ ζωὴ στὸν πλοῦτο σου τὸν ὁποῖο ὁρίζεις. Τὴ ζωή σου ὅμως δὲν σκέφθηκες ὅτι ἄλλος τὴν ὁρίζει;

Ὁ πλούσιος τῆς παραβολῆς εἶναι ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἐναγώνιου κόπου. Ἡ πλεονεξία του ἀποβλέπει στὴν προσωπική του ἱκανοποίηση καὶ αὐτή του ἡ διάθεση τὸν ὁδηγεῖ στὸ νὰ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους καὶ ἑπομένως καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸ. Μένει ἔρημος καὶ δυστυχὴς καὶ δὲν ἔχει ἀπάντηση στὸ ἐρώτημα «ἃ ἡτοίμασας τίνι ἔσται;». Ὁ ἄφρων καὶ πλεονέκτης δὲν πιστεύει στὸν Θεὸ, δὲν ἀγαπᾶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ δὲν αἰσθάνεται τίποτε γιὰ ὅ,τι προσωπικὰ δὲν τὸν ἀφορᾶ καὶ ἔτσι ἔχει δολοφονήσει τὴν ψυχή του. Δὲν ξέρει τίνος εἶναι ὅσα συγκέντρωσε καὶ πέρασε ἡ ζωή του μέσα σὲ μιὰ ἀγωνία.

Ἀδελφοί μου, ἂς ἔχουμε πάντα στὸ μυαλό μας τὴ φράση τοῦ εὐαγγελίου «ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ» καὶ ἂς ἀκούσουμε τὴν προτροπὴ τοῦ Κυρίου μας «γίνεσθε ἕτοιμοι ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται (Λουκ. 12-40). Τοῦτο ἰσχύει γιὰ ὅλους, πλουσίους καὶ φτωχούς. Ἄφρονες καὶ συνετούς, ἔνθεους καὶ μή. Γιαυτὸ «γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε». Ὁ Θεὸς δὲν θὰ μᾶς κρίνει ἀνάλογα μὲ τὸν χρόνο ποὺ ζήσαμε, ἀλλὰ ἀνάλογα μὲ τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς ποὺ κάναμε καὶ γιὰ ὅσα δὲν κάναμε.

Ἀδιάκοπο αἴτημα στὴν προσευχή μας νὰ εἶναι ἡ παράκλησή μας «τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι», ὥστε τὰ τέλη μας νὰ ἀποβοῦν «χριστιανά, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά», χωρὶς ἀφροσύνη, γιὰ νὰ ἔχουμε «καλὴν ἀπολογίαν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ». Ἀμήν.